EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 12.11.2025.
COM(2025) 698 final

2025/0354 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Enerģētikas kopienas Ministru padomē (Vīnē, Austrijā, 2025. gada 18. decembrī)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums skar lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Enerģētikas kopienas Ministru padomē saistībā ar vairākiem aktiem, kurus šai struktūrai paredzēts pieņemt 2025. gada 18. decembra sanāksmē Vīnē, Austrijā. Pirms minētās sanāksmes 2025. gada 17. decembrī Vīnē notiks arī Enerģētikas kopienas Pastāvīgās augsta līmeņa grupas (PALG) tikšanās, lai apspriestu un apstiprinātu jautājumus, ko paredzēts pieņemt Ministru padomē.

Pilnīguma labad šajā priekšlikumā ir iekļauti arī vairāki Ministru padomes darba kārtības punkti, uz kuriem LESD 218. panta 9. punkts neattiecas.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Enerģētikas kopienas līgums

Enerģētikas kopienas līguma[1] (EKL) mērķis ir izveidot stabilu regulatīvo un tirgus satvaru un vienotu regulatīvo telpu tīkla enerģijas tirdzniecībai, Līgumslēdzējām pusēm, kas nav ES dalībvalstis, īstenojot ES enerģētikas *acquis* elementus, par kuriem ir panākta vienošanās. Enerģētikas kopienas līgums stājās spēkā 2006. gada 1. jūlijā. Eiropas Savienība ir tā puse[2]. EKL deviņas puses, kas nav ES dalībvalstis, tiek dēvētas par "Līgumslēdzējām pusēm".

2.2. Ministru padome un PALG

Ministru padome nodrošina, ka tiek sasniegti EKL izklāstītie mērķi. Padomē ir pa vienam pārstāvim no katras Līgumslēdzējas puses un divi ES pārstāvji. Saskaņā ar EKL 47. pantu tā izstrādā vispārējas politikas pamatnostādnes, veic pasākumus (lēmumi vai ieteikumi) un pieņem procedūras aktus. Katrai pusei (arī ES) ir viena balss, taču Ministru padome atkarībā no izskatāmā jautājuma piemēro atšķirīgus balsošanas noteikumus. Saskaņā ar EKL 78. pantu Ministru padome var rīkoties tikai tad, ja ir pārstāvētas divas trešdaļas pušu. Atturēšanos balsojumā neuzskata par nodotu balsi.

Piemēro atšķirīgus balsošanas noteikumus. Paredzētajiem aktiem, kas uzskaitīti 2.3. iedaļas 1. punktā (EKL 91. panta 1. punkta a) apakšpunkts), ir vajadzīgs vienkāršs balsu vairākums. Paredzētajiem aktiem, kas uzskaitīti 2.3. iedaļas 2. punktā (Enerģētikas kopienas EKL satvarā radušos strīdu izšķiršanas reglamenta 32. panta 3. punkts), ir vajadzīgs visu pušu vienprātīgs balsojums. Paredzētajam aktam, kas norādīts 2.3. iedaļas 3. punktā (Enerģētikas kopienas procedūras budžeta, revīzijas un pārbaužu noteikšanai un īstenošanai 83. pants; EKL 83., 86. un 87. pants), ir vajadzīgs divu trešdaļu nodoto balsu vairākums, arī Eiropas Savienības pozitīvs balsojums.

PALG ir Ministru padomes palīgstruktūra. Saskaņā ar EKL 53. panta a) punktu tā sagatavo Ministru padomes darba dokumentus, arī tās darba kārtību un aktus, kas Ministru padomei jāpieņem. PALG ir pa vienam pārstāvim no katras Līgumslēdzējas puses un divi Eiropas Savienības pārstāvji. ES ir viena balss. Saskaņā ar EKL 78. pantu PALG var rīkoties tikai tad, ja ir pārstāvētas divas trešdaļas pušu. Atturēšanos balsojumā neuzskata par nodotu balsi.

[1] OV L 198, 20.7.2006., 18. lpp.
[2] OV L 198, 20.7.2006., 15. lpp.

2.3. Paredzētie Ministru padomes akti

Šis priekšlikums lēmumam saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu attiecas uz nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāpieņem attiecībā uz šādiem paredzētajiem aktiem, kuri **Ministru padomei** ir jāpieņem un ir izklāstīti ierosinātā Padomes lēmuma 1. pielikumā:

(1) Procedūras akts 2025/XX/MC-EnC par Enerģētikas kopienas budžeta pieņemšanu 2026.–2027. gadam un par pušu iemaksām budžetā;

(2) Lēmums 2025/XX/MC-EnC par Enerģētikas kopienas sekretariāta direktora atbrīvošanu no finansiālas atbildības;

(3) Procedūras akts 2025/PA/XX/MC-EnC par grozījumiem Enerģētikas kopienas 2007. gada 18. decembra Civildienesta noteikumos, kas grozīti ar Procedūras aktiem 2009/04/MC-EnC, 2022/02/MC-EnC un 2024/01/MC-EnC, un par grozījumiem 2006. gada 17. novembra Enerģētikas kopienas procedūrās budžeta, revīzijas un pārbaužu noteikšanai un īstenošanai, kas grozītas ar Procedūras aktiem 2014/01/MC-EnC, 2022/02/MC-EnC un 2024/06/MC-EnC;

(4) Procedūras akts 2025/XX/MC-EnC par Enerģētikas kopienas sekretariāta struktūrshēmas pieņemšanu;

(5) lēmumi saskaņā ar EKL 91. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ar kuriem konstatē EKL pārkāpumus šādos gadījumos:

(a) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Albānijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-5/24;

(b) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-6/24;

(c) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Gruzijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-7/24;

(d) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Kosovas* nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-8/24;

(e) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Moldovas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-9/24;

(f) Lēmums 2025/…/MC-EnC par Melnkalnes nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-10/24;

(g) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Ziemeļmaķedonijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-11/24;

(h) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Serbijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-12/24;

(i) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Ukrainas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-13/24;

(j) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-14/24;

(k) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Gruzijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-15/24;

(l) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Kosovas* nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-16/24;

(m) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Moldovas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-17/24;

(n) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-19/24;

(o) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Ziemeļmaķedonijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-21/24;

(p) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Serbijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-22/24;

(q) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Albānijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-23/24;

(r) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-24/24;

(s) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Gruzijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-25/24;

(t) Lēmums 2025/…/ MC-EnC par Kosovas* nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-26/24;

(u) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Moldovas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-27/24;

(v) Lēmums 2025/…/MC-EnC par Melnkalnes nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-28/24;

(w) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Ziemeļmaķedonijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-29/24;

(x) Lēmums 2025/.../MC-EnC par Serbijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-2/21;

(y) Lēmums 2025/…/MC-EnC par Melnkalnes nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-15-21.

2.4. Divu Eiropas Komisijas pārstāvju atkārtota iecelšana Enerģētikas kopienas Arbitrāžas komitejā

Visbeidzot, šis priekšlikums lēmumam saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu attiecas uz to, ka Eiropas Komisija divus Eiropas Komisijas ierēdņus atkārtoti ieceļ par Enerģētikas kopienas Arbitrāžas komitejas pastāvīgo locekli un par pastāvīgo locekļa aizstājēju.

2.5. Citi Ministru padomes darba kārtības jautājumi

Pilnīguma labad jāmin, ka papildus 2.3. iedaļā izklāstītajiem paredzētajiem aktiem Ministru padomes darba kārtībā būs vairāki punkti, par kuriem saskaņā ar EKL 80. pantu balsos tikai Līgumslēdzējas puses:

(1) Lēmums 2025/.../MC-EnC par paplašinātās Gāzes uzglabāšanas regulas iekļaušanu Enerģētikas kopienā;

(2) Lēmums 2025/.../MC-EnC par ierobežota darbmūža atkāpju termiņa pagarināšanu Ukrainas lielajām sadedzināšanas stacijām.

Turklāt Ministru padome:

(3) pieņems gada pārskatu par Enerģētikas kopienas darbībām, ko tai saskaņā ar EKL 67. pantu iesniedz Enerģētikas kopienas sekretariāts.

Komisija plāno atbalstīt minēto punktu pieņemšanu.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM EIROPAS SAVIENĪBAS VĀRDĀ

3.1. Procedūras akts 2025/XX/MC-EnC par Enerģētikas kopienas budžeta pieņemšanu 2026.–2027. gadam un par pušu iemaksām budžetā

Šis procedūras akta projekts paredz, ka Enerģētikas kopienas pamatbudžets 2026. gadā būs 6 869 481 EUR, bet 2027. gadā – 7 006 871 EUR. Šīs summas atbilst attiecīgi 2 % palielinājumam salīdzinājumā ar 2025. gada budžetu un vēl papildu 2 % palielinājumam salīdzinājumā ar 2026. gadam ierosināto budžetu.

Iepriekš minētās summas galvenokārt pamato izmaiņas darbinieku skaitā un darbaspēka sastāvā, izmaiņas struktūrshēmā, ar inflāciju saistītas algu korekcijas un citi pabalsti Enerģētikas kopienas sekretariāta darbiniekiem, kā arī nākotnes darbību izmaksas, ņemot vērā grūtības, ar kurām Enerģētikas kopienai būs jāsaskaras, veicinot un sasniedzot savus galvenos mērķus un konkrētos rīcībpolitikas mērķus. Tie ietver ES *acquis* par elektroenerģijas tirgus integrāciju un dekarbonizāciju īstenošanu Enerģētikas kopienas līmenī. Budžetā arī īpašs uzsvars likts uz Ukrainas atbalsta darbībām, kurām kopš kara sākuma ir bijusi būtiska nozīme Ukrainas energosistēmas darbības atbalstīšanā.

Eiropas Savienības iemaksa budžetā ir 94,78 % no kopējās summas, proti, 6 510 894 EUR 2026. gadā un 6 641 112 EUR 2027. gadā, savukārt atlikušo daļu finansē deviņas Līgumslēdzējas puses, kas nav ES dalībvalstis.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu apstiprināt Ministru padomes Procedūras aktu par Enerģētikas kopienas budžeta pieņemšanu 2026.–2027. gadam un pušu iemaksām budžetā.

3.2. Lēmums 2025/XX/MC-EnC par Enerģētikas kopienas sekretariāta direktora atbrīvošanu no finansiālās atbildības

Ierosinātais lēmuma projekts paredz direktora atbrīvošanu no finansiālās atbildības par 2024. gadu, balstoties uz revīzijas ziņojumu par gadu, kurš noslēdzās 2023. gada 31. decembrī, revidentu ticamības deklarāciju un Budžeta komitejas ziņojumu

Tāpēc Eiropas Savienības vārdā ieņemamajai nostājai Ministru padomē vajadzētu būt apstiprināt lēmuma projektu par Enerģētikas kopienas sekretariāta direktora atbrīvošanu no finansiālās atbildības.

3.3. Procedūras akts 2025/PA/XX/MC-EnC par grozījumiem Enerģētikas kopienas 2006. gada 17. novembra procedūrās budžeta, revīzijas un pārbaužu noteikšanai un īstenošanai, kas grozītas ar Procedūras aktu 2014/01/MC-EnC, 2022/02/MC-EnC un 2024/06/MC-EnC

Ierosinātais procedūras akts paredz grozīt Enerģētikas kopienas budžeta noteikumus, ieviešot noteikumus, ar kuriem Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*) piešķir pilnvaras veikt izmeklēšanu par Enerģētikas kopienas darbībām attiecībā uz visiem krāpšanas, korupcijas un citu nelikumīgu vai noziedzīgu darbību gadījumiem, kas skar ES kā galvenās iemaksu veicējas Enerģētikas kopienas budžetā (finansējot 94,78 % no kopsummas) finanšu intereses.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu apstiprināt Ministru padomes procedūras akta projektu, ar ko groza Procedūras aktu 2006/03/MC-EnC par Enerģētikas kopienas procedūru pieņemšanu budžeta, revīzijas un pārbaužu noteikšanai un īstenošanai.

3.4. Procedūras akts 2025/XX/MC-EnC par sekretariāta struktūrshēmas pieņemšanu

Lai labāk reaģētu uz problēmām un rīcībpolitikas prioritātēm pārejā uz tīru enerģiju, ar jauno Enerģētikas kopienas sekretariāta struktūrshēmu tiek izveidota jauna Atjaunīgo energoresursu nodaļa un jauns Atjaunīgo energoresursu nodaļas vadītāja amats.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu apstiprināt Ministru padomes procedūras akta projektu par Enerģētikas kopienas sekretariāta struktūrshēmas pieņemšanu.

3.5. Lēmumi saskaņā ar EKL 91. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ar kuriem konstatē EKL pārkāpumus konkrētos gadījumos

Saskaņā ar EKL 91. panta 1. punkta a) apakšpunktu Ministru padome ar vienkāršu balsu vairākumu drīkst lemt par to, ka puse nav izpildījusi EKL II sadaļā noteiktos pienākumus attiecībā uz Enerģētikas kopienas struktūru pieņemta akta transponēšanu un/vai īstenošanu. Strīdu izšķiršanas kārtība ir noteikta EKL satvarā radušos strīdu izšķiršanas reglamenta[3] III sadaļas 1. nodaļā un IV sadaļas 1. nodaļā.

Par visām minētajām lietām jau iepriekš tika pieņemta ES Padomes nostāja, taču tās netika nodotas balsojumam Ministru padomē. Attiecīgi tās ir atkārtoti iekļautas šajā ES nostājas priekšlikumā.

(1) Lietas, kas attiecas uz to pienākumu neizpildi, kuri izriet no Enerģētikas kopienas elektroenerģijas integrācijas paketes

Ministru padomē pieņemšanai ir iesniegti deviņi lēmuma projekti, kas attiecas uz Enerģētikas kopienas elektroenerģijas integrācijas paketes transponēšanu[4] visās deviņās Līgumslēdzējās pusēs:

(a) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Albānijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-5/24;

(b) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-6/24;

(c) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Gruzijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-7/24;

(d) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Kosovas* nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-8/24;

(e) Lēmums 2024/…/MC-EnC par Moldovas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-9/24;

(f) Lēmums 2024/…/MC-EnC par Melnkalnes nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-10/24;

(g) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Ziemeļmaķedonijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-11/24;

---

[3] Procedūras akts 2008/01/MC-EnC par līguma satvarā radušos strīdu izšķiršanas reglamentu, kas grozīts ar 2015. gada 16. oktobra Procedūras aktu 2015/04/MC-EnC, ar ko groza 2008. gada 27. jūnija Procedūras aktu 2008/01/MC-EnC par līguma satvarā radušos strīdu izšķiršanas reglamentu.

[4] Direktīva (ES) 2019/944 un Regula (ES) 2019/941, kā arī Regula (ES) 2019/942, Regula (ES) 2019/943, Regula (ES) 2015/1222, Regula (ES) 2016/1719, Regula (ES) 2017/2195, Regula (ES) 2017/2196, Regula (ES) 2017/1485.

(h) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Serbijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-12/24;

(i) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Ukrainas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-13/24.

Ar 2021. gada 30. novembra Lēmumu 2021/13/MC-EnC[5] un 2022. gada 15. decembra Lēmumu 2022/03/MC-EnC[6] Ministru padome Enerģētikas kopienas vajadzībām pielāgoja un Enerģētikas kopienā pieņēma virkni tiesību aktu, kas ietver jaunāko Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgus *acquis* (Elektroenerģijas integrācijas pakete jeb EIP). Saistībā ar EIP Ministru padome pieņēma arī Procedūras aktu 2022/01/MC-EnC par reģionālā enerģijas tirgus integrācijas veicināšanu.

EIP mērķis ir panākt, ka tirgi ir gatavi pildīt solījumu par izmaksefektīvu pāreju uz tīru enerģiju, vienlaikus nodrošinot drošu un cenas ziņā pieejamu elektroenerģijas piegādi iedzīvotājiem. Saskaņā ar Ministru padomes Lēmuma 2021/13/MC-EnC 2. pantu un Lēmuma 2022/03/MC-EnC 2. pantu Līgumslēdzējām pusēm EIP bija jātransponē valsts tiesību aktos līdz 2023. gada 31. decembrim.

2024. gada 22. janvārī Enerģētikas kopienas sekretariāts (EKS) visām deviņām Līgumslēdzējām pusēm nosūtīja vēstules par procedūras sākšanu, informējot tās, ka EKS var sākt strīdu izšķiršanas procedūras sakarā ar neatbilstību EKL un jo īpaši transponēšanas pienākumu neizpildi, kas izriet no Lēmumiem 2021/13/MC-EnC un 2022/03/MC-EnC.

Serbija, Moldova un Kosova* attiecīgi 2024. gada 31. janvārī un 20. februārī informēja EKS par valsts tiesību aktu sagatavošanu un to, ka šie akti joprojām ir izstrādes posmā.

Līdz šim lielākā daļa Līgumslēdzēju pušu šajā ziņā ir panākušas progresu, bet nav pilnībā transponējušas Elektroenerģijas integrācijas paketi un joprojām nav panākušas atbilstību EKL.

2025. gada 17. jūlijā Melnkalne EKS iesniedza izskatīšanai tiesību aktus, ar kuriem tā pilnībā transponē Elektroenerģijas integrācijas paketi. EKS šos aktus ir izskatījis un nosūtījis komentārus. Valsts tiesību akti vēl nav pieņemti, taču to pieņemšana plānota līdz 2025. gada beigām.

Turklāt Serbija, Ziemeļmaķedonija un Moldova pieņēma tiesību aktus, ar kuriem pilnībā transponē paketi. Tomēr, kamēr EKS vēl nav veicis galīgo verifikāciju un pārliecinājies par atbilstību, EKS šīs lietas vēl nav atsaucis (tās joprojām ir atvērtas).

Uz šā pamata EKS 2024. gada 29. maijā iesniedza Ministru padomei pamatotus pieprasījumus, ar kuriem tas vērsās pret Albāniju lietā ECS-5/24, Bosniju un Hercegovinu lietā ECS-6/24, Gruziju lietā ECS-7/24, Kosovu* lietā ECS-8/24, Moldovas Republiku lietā ECS-9/24, Melnkalni lietā ECS-10/24, Ziemeļmaķedoniju lietā ECS-11/24, Serbiju lietā ECS-12/24 un Ukrainu lietā ECS-13/24. EKS savos pieprasījumos secināja, ka attiecīgās Līgumslēdzējas puses nav izpildījušas pienākumu līdz 2023. gada 31. decembrim pieņemt un īstenot normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu

---

5 2021. gada 30. novembra Lēmums 2021/13/MC-EnC, ar ko pielāgo un pieņem Direktīvu (ES) 2019/944 un Regulu (ES) 2019/941.

6 Ar 2022. gada 15. decembra Lēmumu 2022/03/MC-EnC pieņēma un tā 3.–10. pantu pielāgoja Regulu (ES) 2019/942, Regulu (ES) 2019/943, kā arī tīkla kodeksus un vadlīnijas par nākotnes jaudas piešķiršanu (*FCA*), jaudas piešķiršanu un pārslodzes vadību (*CACM*), balansēšanu (*EBGL*), sistēmas darbību (*SOGL*) un Ārkārtas atjaunošanas tīkla kodeksu (*ERNC*), kā arī papildus pielāgoja Direktīvu (ES) 2019/944 un Regulu (ES) 2019/941 (tā 11. pantā). Ar Lēmumiem 2021/13/MC-EnC un 2022/03/MC-EnC tika grozīts arī to tiesību aktu saraksts, kas iekļauti enerģētikas *acquis* Līguma I pielikumā.

Lēmumu 2021/13/MC-EnC un 2022/03/MC-EnC prasības saskaņā ar katra attiecīgā lēmuma 2. pantu.

Visās iepriekš minētajās lietās Enerģētikas kopienas Padomdevēja komiteja sniedza atzinumu, kas apstiprina EKS konstatējumus.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu lēmuma projektus apstiprināt.

(2) Lietas, kas attiecas uz to pienākumu neizpildi, kuri izriet no Padomes Direktīvas 2009/119/EK

Ministru padomē pieņemšanai ir iesniegti četri lēmuma projekti, kas attiecas uz to, kā piecas Līgumslēdzējas puses transponējušas Padomes Direktīvu 2009/119/EK[7] par naftas rezervēm:

(a) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-14/24;

(b) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Gruzijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-15/24;

(c) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Kosovas* nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-16/24;

(d) Lēmums 2024/…/MC-EnC par Moldovas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-17/24.

Attiecībā uz minētajām lietām jānorāda, ka Enerģētikas kopiena 2012. gadā savā *acquis* iekļāva Padomes Direktīvu 2009/119/EK. Tas tika izdarīts ar Ministru padomes Lēmumu 2012/03/MC-EnC, ar ko dalībvalstīm nosaka pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves. Saskaņā ar Lēmuma 2012/03/MC-EnC 1. pantu Līgumslēdzējām pusēm bija pienākums Direktīvu 2009/119/EK transponēt un īstenot līdz 2023. gada 1. janvārim.

Bosnija un Hercegovina, Gruzija, Kosova* un Moldovas Republika līdz minētajam termiņam Direktīvas 2009/119/EK transponēšanai nepieciešamos valsts tiesību aktus nebija pieņēmušas.

2024. gada 2. februārī EKS piecām Līgumslēdzējām pusēm nosūtīja vēstules par procedūras sākšanu, informējot tās, ka, ja netiks saņemta informācija, kas atspēko EKS sākotnējos secinājumus, EKS iesniegs Ministru padomei pamatotu pieprasījumu sakarā ar to, ka nav izpildīti no Lēmuma 2012/03/MC-EnC izrietošie pienākumi.

Bosnija un Hercegovina, Moldova un Gruzija atbildēja un informēja EKS par notiekošajiem transponēšanas centieniem. Tomēr šo Līgumslēdzēju pušu sniegtā informācija nekliedēja EKS 2024. gada 2. februāra vēstulē paustās bažas. Kosova* EKS nesniedza nekādu atbildi.

Līdz šim EKS tiesību aktu projektus ir saņēmis tikai no Moldovas Republikas.

Tāpēc 2024. gada 12. jūlijā EKS iesniedza Ministru padomei pamatotus pieprasījumus, ar kuriem tas vērās pret Bosniju un Hercegovinu lietā ECS-14/24, Gruziju lietā ECS-15/24, Kosovu* lietā ECS-16/24 un Moldovas Republiku lietā ECS-17/24 un kuros secināts, ka šīs Līgumslēdzējas puses nav pieņēmušas normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Lēmumu 2012/03/MC-EnC.

[7] Padomes Direktīva 2009/119/EK (2009. gada 14. septembris), ar ko dalībvalstīm uzliek pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves (OV L 265, 9.10.2009., 9. lpp.).

Visos iepriekš minētajos gadījumos Enerģētikas kopienas Padomdevēja komiteja sniedza atzinumu, kas apstiprina EKS konstatējumus.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu lēmuma projektus apstiprināt.

(3) Lietas, kas attiecas uz to pienākumu neizpildi, kuri izriet no Regulas (ES) 2017/1938 un Regulas (ES) 2022/1032

Pieņemšanai Ministru padomē ir iesniegti trīs lēmuma projekti, kas attiecas uz to, kā četras Līgumslēdzējas puses transponējušas Regulu (ES) 2017/1938[8] par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Regulu (ES) 2022/1032[9], ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr. 715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu:

(a) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-19/24;

(b) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Ziemeļmaķedonijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-21/24;

(c) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Serbijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-22/24.

Ar 2021. gada 30. novembra Lēmumu 2021/15/MC-EnC Ministru padome Enerģētikas kopienas *acquis* iekļāva Regulu (ES) 2017/1938. Pēc tam, kad sākās agresijas karš pret Ukrainu, ES pieņēma Regulu (ES) 2022/1032, kas vēlāk ar Ministru padomes 2022. gada 30. septembra Lēmumu 2022/01/MC-EnC tika iekļauta Enerģētikas kopienas *acquis*. Abas regulas veicina piegādes drošību Enerģētikas kopienā, kas ir viens no galvenajiem Enerģētikas kopienas līguma mērķiem.

Saskaņā ar Ministru padomes Lēmumu 2021/15/MC-EnC un 2022/01/MC-EnC 2. panta 1. un 2. punktu Līgumslēdzējām pusēm bija pienākums nodrošināt, ka tajās stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību Regulai (ES) 2017/1938, kas grozīta ar Regulu (ES) 2022/1032, un līdz 2022. gada 1. oktobrim par to informēt EKS.

Līdz minētajam datumam Bosnija un Hercegovina, Ziemeļmaķedonija un Serbija nebija pieņēmušas nepieciešamos valsts pasākumus, ar kuriem transponē grozīto Regulu (ES) 2017/1938.

2023. gada 3. februārī EKS nosūtīja Serbijai detalizētu novērtējumu par grozījumiem, kas jāizdara valsts tiesību aktos, lai izpildītu pienākumu transponēt Regulu (ES) 2017/1938, kas grozīta ar Regulu (ES) 2022/1032. Tai sekoja vēl viena EKS vēstule, kas datēta ar 2023. gada 4. oktobri.

2024. gada 28. maijā EKS vēstulē informēja Bosniju un Hercegovinu un Ziemeļmaķedoniju, ka, pamatojoties uz tobrīd pieejamo informāciju, tās nav izpildījušas prasību transponēt Regulu (ES) 2017/1938, kas grozīta ar Regulu (ES) 2022/1032.

---

[8] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

[9] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1032 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr. 715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu (OV L 173, 30.6.2022., 17. lpp.).

Turklāt EKS no minētajām četrām Līgumslēdzējām pusēm nesaņēma nekādu informāciju par to, ka tās būtu veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajiem noteikumiem.

Tāpēc 2024. gada 12. jūlijā EKS iesniedza Ministru padomei pamatotus pieprasījumus, ar kuriem tas vērsās pret Bosniju un Hercegovinu lietā ECS-19/24, Ziemeļmaķedoniju lietā ECS-21/24 un Serbiju lietā ECS-22/24 un kuros secināts, ka šīs Līgumslēdzējas puses nav izpildījušas pienākumu pieņemt nepieciešamos normatīvos un administratīvos aktus un attiecīgi informēt EKS.

Visos iepriekš minētajos gadījumos Enerģētikas kopienas Padomdevēja komiteja sniedza atzinumu, kas apstiprina EKS konstatējumus.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu lēmuma projektus apstiprināt.

(4) Lietas, kas attiecas uz to pienākumu neizpildi, kuri izriet no Direktīvas (ES) 2018/2001

Ministru padomei pieņemšanai tiek iesniegti septiņi lēmuma projekti, kas attiecas uz to, kā septiņas Līgumslēdzējas puses transponējušas Direktīvu (ES) 2018/2001[10] par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu:

(a) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Albānijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-23/24;

(b) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Bosnijas un Hercegovinas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-24/24;

(c) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Gruzijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-25/24;

(d) Lēmums 2024/…/ MC-EnC par Kosovas* nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-26/24;

(e) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Moldovas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-27/24;

(f) Lēmums 2024/…/MC-EnC par Melnkalnes nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-28/24;

(g) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Ziemeļmaķedonijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-29/24.

Tīras enerģijas paketes ietvaros Eiropas Savienība pieņēma Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (*RED II*), kas pēc tam tika grozīta ES līmenī. Direktīva (ES) 2018/2001 tika pielāgota Enerģētikas kopienas vajadzībām un pieņemta Enerģētikas kopienā ar Ministru padomes 2021. gada 30. novembra Lēmumu 2021/14/MC-EnC. Minētais lēmums vēlāk tika grozīts ar Ministru padomes Lēmumu 2022/02/MC-EnC.

Lēmumā 2021/14/MC-EnC paredzēts, ka katrā Līgumslēdzējā pusē stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2022. gada 31. decembrim nodrošinātu atbilstību Direktīvai (ES) 2018/2001. Konkrētāk, Līgumslēdzējām pusēm bija pienākums līdz

[10] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

2030. gadam transponēt savos valsts tiesību aktos direktīvas noteikumus par to, ka transporta nozarē obligātajam minimālajam atjaunīgās enerģijas īpatsvaram enerģijas galapatēriņā jābūt 14 %, tai skaitā noteikumus par ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem biodegvielām, bioloģiskajām šķidrajām degvielām un biomasas degvielām, un līdz noteiktajam termiņam – 2022. gada 31. decembrim – paziņot EKS par transponēšanas pasākumiem.

EKS no Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, Gruzijas, Kosovas*, Moldovas Republikas, Melnkalnes un Ziemeļmaķedonijas nav saņēmusi informāciju, kas liecinātu, ka šīs Līgumslēdzējas puses ir pieņēmušas un īstenojušas valsts pasākumus, lai izpildītu šādus pienākumus saskaņā ar *RED II*. Tās rīcībā nav arī citas informācijas, kas tai ļautu secināt, ka šādi pasākumi ir veikti.

2024. gada 21. jūnijā EKS nosūtīja vēstules septiņām Līgumslēdzējām pusēm, lūdzot ne vēlāk kā 2024. gada 5. jūlijā iesniegt to tiesību aktu kopijas, ar kuriem transponē *RED II* 25.–31. pantu, vai informāciju par šādas transponēšanas statusu.

Savās atbildēs Gruzija, Kosova*, Moldovas Republika un Melnkalne informēja EKS par pašreizējiem transponēšanas centieniem. EKS nesaņēma atbildi no Bosnijas un Hercegovinas, Albānijas un Ziemeļmaķedonijas.

Tāpēc 2024. gada 12. jūlijā EKS iesniedza Ministru padomei pamatotus pieprasījumus, ar kuriem tas vērsās pret Albāniju lietā ECS-23/24, Bosniju un Hercegovinu lietā ECS-24/24, Gruziju lietā ECS-25/24, Kosovu* lietā ECS-26/24, Moldovas Republiku lietā ECS-27/24, Melnkalni lietā ECS-28/24 un Ziemeļmaķedoniju lietā ECS-29/24 un kuros secināts, ka šīs Līgumslēdzējas puses nav izpildījušas pienākumu noteiktajā termiņā pieņemt normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Lēmumu 2021/14/MC-EnC saskaņā ar tā 2. panta 1. un 2. punktu.

Visās iepriekš minētajās lietās Enerģētikas kopienas Padomdevēja komiteja sniedza atzinumu, kas apstiprina EKS konstatējumus.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu lēmuma projektus apstiprināt.

(5) Lieta, kas attiecas uz to pienākumu pārkāpumiem, kuri izriet no Direktīvas (ES) 2019/944 un Regulas (ES) 2019/943

Visbeidzot, Ministru padomei pieņemšanai tiek iesniegts lēmuma projekts par to, ka Serbija nav nodrošinājusi atbilstību Direktīvai (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu[11] un Regulai (ES) 2019/943[12] par elektroenerģijas iekšējo tirgu:

(a) Lēmums 2024/.../MC-EnC par Serbijas nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-2/21.

Kā minēts 3.5. sadaļas 1. punktā, ar Ministru padomes Lēmumu 2022/03/MC-EnC un Ministru padomes Lēmumu 2021/13/MC-EnC Ministru padome Enerģētikas kopienas vajadzībām pielāgoja un Enerģētikas kopienā pieņēma Regulu (ES) 2019/943 un Direktīvu (ES) 2019/944 kā daļu no *EIP*.

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

[12] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/943 (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 158, 14.6.2019., 54. lpp.).

Elektroenerģijas regulas 34. panta 2. punktā ir noteikts, ka pārvades sistēmu operatori (PSO) veicina koordinētu pārrobežu jaudas piešķiršanu, izmantojot nediskriminējošus, uz tirgu vērstus risinājumus, un tam ir nepieciešama konstruktīva sadarbība starp kaimiņos esošajiem PSO. Tas ietver vienošanos par mehānismu neto pārvades jaudas (*NTC*) noteikšanai uz robežas. Regulas 16. panta 4. punktā noteikts, ka starpsavienojumu maksimālo jaudu dara pieejamu tirgus dalībniekiem, izmantojot iepriekš noteiktas piešķiršanas procedūras.

Elektroenerģijas direktīvas 58. panta c) punktā un 59. panta 1. punkta b) un u) apakšpunktā ir noteikts, ka valstu regulatīvajām iestādēm ir pienākums veikt visus pasākumus, kas ir pamatoti, lai likvidētu elektroenerģijas tirdzniecības ierobežojumus un nodrošinātu, ka PSO pilda savus pienākumus saskaņā ar Enerģētikas kopienas tiesību aktiem, tai skaitā attiecībā uz pārrobežu jautājumiem.

2021. gada 18. februārī *KOSTT* (PSO, kas bāzēts Prištinā/Kosovā*), iesniedza EKS sūdzību pret Serbiju. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka Serbija, proti, tās PSO A/S "Elektromreza Srbije" (EMS), nav ievērojis Enerģētikas kopienas elektroenerģijas tirgus noteikumus.

Saskaņā ar Serbijas Enerģētikas likumu pārrobežu jaudas piešķiršanas procedūru un veidu nosaka PSO, vienojoties ar kaimiņos esošajiem PSO, un apstiprina valsts regulatīvā iestāde. Starpsavienojuma līnijās starp punktiem "Niš" un "Kosova B" un starp "Kruševac" un "Podujeva" EMS un *KOSTT* nav vienojušies par to, kā novērtēt vai piešķirt pārrobežu jaudu, un EMS pieejamajai starpsavienojumu jaudai nav piešķīrusi nekādu vērtību. Rezultātā EMS noteikusi, ka *NTC* ir nulle. Līdz ar to tirgus dalībnieki var nominēt jaudu tikai ar *KOSTT*, bet ne ar EMS, kas nozīmē, ka jauda nav faktiski pieejama tirdzniecībai.

Sūdzībā *KOSTT* arī apgalvoja, ka nenoteiktās *NTC* un jaudas sadales trūkums iepriekš minētajās starpsavienojumu līnijās novestu pie augstākām pārrobežu jaudas cenām uz citām reģionālajām robežām. Tas savukārt palielinātu elektroenerģijas cenas galapatērētājiem Kosovā* un Dienvidaustrumeiropas kaimiņvalstīs. Tas varētu arī traucēt *KOSTT* iekasēt potenciālos ieņēmumus no pārslodzes vadības mehānisma šajos starpsavienotājos.

Eiropas Energotirgotāju federācija (*EFET*) pauda tādas pašas bažas un uzsvēra, ka šī situācija ietekmētu gan elektroenerģijas vairumtirgu konkurētspēju, gan galalietotāju cenas visā Dienvidaustrumeiropā.

2022. gada 21. jūlijā EKS nosūtīja Serbijai vēstuli par procedūras sākšanu, kurā tā pauda sākotnējo viedokli, ka, tā kā komerciālā elektroenerģijas jauda iepriekš minētajās starpsavienojuma līnijās nav tikusi darīta pieejama tās PSO un regulatīvās iestādes bezdarbības dēļ, Serbija nav nodrošinājusi atbilstību Regulas (EK) Nr. 714/2009 16. panta 3. punktam un 12. pantam un Direktīvas 2009/72 36. un 37. pantam, kas pielāgoti Enerģētikas kopienas vajadzībām un pieņemti Enerģētikas kopienā. Atsauces uz 2009. gada direktīvu un regulu bija tāpēc, ka tobrīd Līgumslēdzējām pusēm līdz 2023. gada 31. decembrim vēl bija laiks, lai transponētu EIP, it sevišķi Direktīvu (ES) 2019/944 un Regulu (ES) 2019/943. Serbija tika aicināta iesniegt apsvērumus par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kas minēti vēstulē par procedūras sākšanu.

2022. gada 8. septembrī Serbija nosūtīja atbildi uz EKS vēstuli par procedūras sākšanu, kurā apgalvoja, ka EKS nav kompetenta risināt vēstulē par procedūras sākšanu apskatīto jautājumu un minēja, ka nekādas negatīvas ekonomiskās ietekmes nav. Tā arī pauda bažas par *KOSTT* un tās tirdzniecības zonas statusu.

Izskatījusi atbildi uz vēstuli par procedūras sākšanu, EKS 2023. gada 1. martā nosūtīja Serbijai argumentētu atzinumu, aicinot to līdz 2023. gada 1 maijam novērst minētajā atzinumā konstatētos pārkāpumus.

Serbija 2023. gada 28. aprīlī sniedza atbildi uz argumentēto atzinumu, kurā tā būtībā atkārtoja savus iepriekšējos argumentus.

Tā kā Serbija nebija novērsusi konstatēto pārkāpumu un nebija veikusi nekādas turpmākas darbības, EKS 2024. gada 12. jūlijā iesniedza Ministru padomei pamatotu pieprasījumu lietā ECS-2/21 pret Serbiju. Šajā pamatotajā pieprasījumā EKS iztirzāja Serbijas argumentus un secināja, ka Serbija nav nodrošinājusi atbilstību Direktīvai (ES) 2019/944 un Regulai (ES) 2019/943, kas pielāgotas Enerģētikas kopienas vajadzībām un pieņemtas Enerģētikas kopienā ar Lēmumu 2022/03/MC-EnC un Lēmumu 2021/13/MC-EnC.

Enerģētikas kopienas Padomdevēja komiteja sniedza atzinumu, kas apstiprina EKS konstatējumus.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu apstiprināt lēmuma projektu.

(6) Lieta, kas attiecas uz to pienākumu pārkāpumiem, kuri izriet no Direktīvas 2001/80/EK

Visbeidzot, Ministru padomei pieņemšanai ir iesniegts šāds lēmuma projekts par to, ka Melnkalne nav nodrošinājusi atbilstību Direktīvai 2001/80/EK par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām, neievērodama tās noteikumus par ierobežota darbmūža atkāpi:

(a) Lēmums 2025/…/MC-EnC par Melnkalnes nespēju nodrošināt atbilstību Enerģētikas kopienas līgumam lietā ECS-15/21.

Kopš Līguma parakstīšanas 2005. gadā Direktīva 2001/80/EK ir bijusi daļa no Enerģētikas kopienas vides *acquis*. Minētās direktīvas mērķis ir cīnīties pret gaisa piesārņojumu, samazinot sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijas no lielām sadedzināšanas iekārtām (stacijām). Saskaņā ar Līguma II pielikuma 3. punktu Direktīva 2001/80/EK katrai Līgumslēdzējai pusei bija jāīsteno līdz 2017. gada 31. decembrim.

2016. gada 14. oktobrī Ministru padome pieņēma Lēmumu 2016/19/MC-EnC par atļauju stacijas atbrīvot no Direktīvā 2001/80/EK noteikto emisiju robežvērtību ievērošanas. Kā noteikts minētā lēmuma 1. panta 1. punktā, tajā ir uzskaitītas stacijas, kuras var atbrīvot no pienākuma ievērot emisiju robežvērtības, tādējādi papildinot atteikšanās noteikumus Enerģētikas kopienas vajadzībām. Iekārta *TPP Pljevlja* Melnkalnē ir iekļauta sarakstā, kas izveidots ar Lēmumu 2016/19/MC-EnC.

Pēc Direktīvas 2001/80/EK īstenošanas termiņa beigām Enerģētikas kopienā sekretariāts lūdza Līgumslēdzējas puses, uz kurām attiecas Lēmums 2016/19/MC-EnC, apstiprināt, vai attiecīgās stacijas ir sākušas darboties saskaņā ar atteikšanās režīmu. Atbildot uz sekretariāta 2018. gada 15. februārī nosūtīto vēstuli, Melnkalnes Ekonomikas ministrija 2018. gada 27. februāra vēstulē apstiprināja, ka attiecībā uz *TPP Pljevlja* ir uzsākta atteikšanās klauzulas piemērošana.

Tajā pašā vēstulē Melnkalnes Ekonomikas ministrija arī informēja EKS, ka tā ir sākusi stacijas rekonstrukciju, lai ievērotu emisiju robežvērtības, kas noteiktas Direktīvas 2010/75/ES V pielikuma 2. daļā, un secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem lielām sadedzināšanas stacijām, kā izklāstīts Komisijas 2017. gada 31. jūlija Īstenošanas lēmumā (ES) 2017/1442.

Līdz šai dienai stacija joprojām darbojas, un pārjaunošanas projekts, kas būtu nodrošinājis atbilstību Direktīvai 2010/75/ES, vēl nav pabeigts.

Tāpēc Melnkalne joprojām neatbilst Direktīvas 2001/80/EK 4. panta 4. punkta nosacījumam, t. i., no 2018. gada 1. janvāra līdz ne vēlāk kā 2023. gada 31. decembrim neekspluatēt lielas sadedzināšanas stacijas vairāk nekā 20 000 darba stundu. Pēc šā perioda beigām, kā tas bija *TPP Pljevlja* gadījumā jau 2020. gadā, stacijas, uz kurām attiecas Direktīvas 2001/80/EK 4. panta 4. punkts, var turpināt darbību tikai tad, ja to emisijas atbilst Direktīvas 2010/75/ES V pielikuma 2. daļā noteiktajām robežvērtībām.

Melnkalne joprojām pārkāpj attiecīgos Enerģētikas kopienas noteikumus, jo tā joprojām turpina rīkoties tā, kā aprakstīts EKS secinājumos 2023. gada 13. jūlija argumentētajā atzinumā.

To apstiprina Padomdevējas komitejas 2024. gada 27. novembra atzinums, kurā apstiprināti sekretariāta konstatējumi.

Eiropas Savienības vārdā ieņemamā nostāja Ministru padomē būtu lēmuma projektu apstiprināt.

3.6. Divu Eiropas Komisijas pārstāvju atkārtota iecelšana Enerģētikas kopienas Arbitrāžas komitejā

Procedūras akts Nr. 01/2011 PHLG-EnC nosaka noteikumus, kuri reglamentē arbitrāžas procedūru personāla jautājumos saskaņā ar Civildienesta noteikumu 14. pantu. Minētais procedūras akts tika grozīts ar Procedūras aktu Nr. 01/2020 PHLG-EnC, kura 6. panta 1.a punktā noteikts, ka Eiropas Komisija un jebkura līgumslēdzēja puse var iecelt Arbitrāžas komitejas pastāvīgo locekli un pastāvīgā locekļa aizstājēju uz laiku līdz četriem gadiem.

Pamatojoties uz minēto, Eiropas Komisija 2020. gadā par Arbitrāžas komitejas pastāvīgo locekli kā Eiropas Komisijas pārstāvi iecēla *Manuel Kellerbauer* un par Arbitrāžas komitejas pastāvīgā locekļa aizstājēju kā Eiropas Komisijas pārstāvi – *Lars Albath*. Padome šo iecelšanu apstiprināja savā ES nostājā, kas tika nodota balsošanai Enerģētikas kopienas Ministru padomes un PALG sanāksmēs Tivatā, Melnkalnē 2020. gada 16. un 17. decembrī (sk. Padomes 2020. gada 3. decembra dokumentu 13502/20, ADD 1).

Tā kā šo pilnvaru termiņš ir beidzies, Eiropas Komisija atkārtoti iecēla *Manuel Kellerbauer* par pastāvīgo locekli un *Lars Albath* par Arbitrāžas komitejas pastāvīgā locekļa aizstājēju, kuri pārstāv Eiropas Komisiju. Šiem diviem Komisijas ierēdņiem ir veicamajiem pienākumiem atbilstoša kompetence, un nav pamata šaubām par viņu objektivitāti vai neatkarību. Kā Arbitrāžas komitejas locekļi viņi darbosies pilnīgi neatkarīgi un nepakļausies nekādiem trešo personu norādījumiem.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Padomei būtu jāapstiprina abu minēto Komisijas ierēdņu kā Komisijas pārstāvju atkārtota iecelšana par Arbitrāžas komitejas pastāvīgo locekli un pastāvīgā locekļa aizstājēju.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[13].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ministru padome ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, EKL.

Akti, kurus Ministru padome ir tiesīga pieņemt, ir akti ar juridiskām sekām. Atbilstoši EKL 76. pantam, saskaņā ar kuru lēmums ir juridiski saistošs tiem, kam tas adresēts, paredzētie akti būs saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Paredzētie akti nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Eiropas Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir tikai pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam jeb dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz enerģētiku, un tie pēc būtības primāri nav fiskāli. Tādēļ ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 194. panta 2. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 194. panta 1. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

[13] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

2025/0354 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Enerģētikas kopienas Ministru padomē (Vīnē, Austrijā, 2025. gada 18. decembrī)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu, ko lasa saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Enerģētikas kopienas līgumu (Līgums) Savienība noslēdza ar Padomes 2006. gada 29. maija Lēmumu 2006/500/EK[14], un tas stājās spēkā 2006. gada 1. jūlijā.

(2) Ievērojot Līguma 47. un 76. pantu, Ministru padome drīkst pieņemt pasākumus lēmuma vai ieteikuma formā.

(3) Ministru padomei 23. sesijā 2025. gada 18. decembrī ir jāpieņem virkne šā lēmuma 1. pielikumā uzskaitīto aktu, uz kuriem attiecas LESD 218. panta 9. punkts un par kuriem Savienības pārstāvjiem ir jābalso.

(4) Paredzēto aktu mērķis ir veicināt Līguma mērķu sasniegšanu.

(5) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Ministru padomē attiecībā uz 1. pielikumā uzskaitītajiem aktiem, jo paredzētie akti Savienībai radīs juridiskas sekas,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Ministru padomes 23. sesijā 2025. gada 18. decembrī attiecībā uz jautājumiem, kas ietilpst LESD 218. panta 9. punkta piemērošanas jomā, ir apstiprināt šā lēmuma 1. pielikumā uzskaitīto aktu pieņemšanu.

2. pants

Nelielām izmaiņām šā lēmuma 1. pielikumā izklāstītajos aktos (ņemot vērā Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu komentārus pirms Ministru padomes sanāksmes vai tās laikā) Komisija drīkst piekrist bez vajadzības pieņemt jaunu Padomes lēmumu.

Ja Ministru padome 2025. gada 18. decembra sanāksmē nevarēs pieņemt 1. pielikumā izklāstītos aktus, šādus aktus var pieņemt sarakstes veidā pēc Ministru padomes 23. sesijas saskaņā ar Enerģētikas kopienas reglamentu bez vajadzības pieņemt jaunu Padomes lēmumu.

[14] OV L 198, 20.7.2006., 15. lpp.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs